

PROGRAM FÖR
FASTIGHETEN FJÄLLBACKA 175:7 MED FLERA

Lunnemyren, Fjällbacka

TANUMS KOMMUN, VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

PROGRAMSAMRÅDSREDOGÖRELSE

Ett förslag till program har varit utställt för samråd från och med **2020-01-15** till och med **2020-02-17**. En underrättelse om programsamråd sändes den 14 januari 2020 ut till kända sakägare enligt fastighetsförteckningen samt till statliga myndigheter, kommunala nämnder och övriga som kan ha ett väsentligt intresse av programförslaget.

Förslaget har under samrådstiden funnits utställt i entrén i kommunhuset, i Tedachuset i Tanumshede och på Biblioteket i Fjällbacka. Planprogrammet har även funnits tillgängligt på kommunens hemsida. Den 29 januari hölls ett samrådsmöte på Fjällbacka service i Fjällbacka.

Nedan förtecknas inkomna synpunkter, miljö- och byggnadsförvaltningens eventuella kommentarer redovisas i *kursiv stil*. Yttranden i sin helhet finns tillgängliga på miljö- och byggnadsförvaltningen.

INKOMNA YTTRANDEN	Inkom	Kommentar
Myndigheter, organisationer m.fl.		
1. Länsstyrelsen	2020-02-14	
2. Lantmäteriet	2020-02-04	
3. Bohusläns museum	2020-02-14	
4. Västrafik AB	2020-02-14	
Kommunala nämnder, förvaltningar, bolag		
5. Tekniska nämnden	2020-02-18	
6. Barn- och utbildningsnämnden	2020-02-28	
7. Omsorgsförvaltningen	2020-01-22	
8. Rambo.AB	2020-02-06	
El, tele		
9. Ellevio AB	2020-02-02	
10. Skanova AB	2020-01-17	
Sakägare		
11. Skeppstads Samfällighetsförening	2020-02-13	
Övriga		
12. Fjällbacka Samhällsförening	2020-02-13	
13. Hamburgsunds samhällsförening	2020-01-16	
14. Trafikverket	2020-02-14	Kopia för kännedom från Länsstyrelsen

INKOMNA YTTRANDE

Nedan följer en redovisning och sammanfattning av inkomna yttranden, samt kommentarer till dessa *i kursiv stil*.

Myndigheter,
organisationer m.fl.

1. Länsstyrelsen (2020-02-14)

Yttrande

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen lämnar följande bedömning enligt 5 kap 14 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900)

Länsstyrelsen anser att presenterat planprogram är väl genomarbetat och föreslår en bra variation av bebyggelse som innebär ett positivt tillskott av bostäder, förskola och samhällsservice till Fjällbacka tätort.

Förslaget tar god hänsyn till de natur- och kulturvärden som har identifierats på platsen och ett antal gestaltungsprinciper, som grundar sig på aktuell översiktsplans rekommendationer, har tagits fram. Länsstyrelsen anser att dessa principer är mycket bra och lämpliga att ligga till grund för kommande detaljplanarbete.

Länsstyrelsen delar bedömningen om att väganslutning via Föreningsgatan, dvs alternativ 4 i trafikutredningen, är det mest lämpliga.

Den viktigaste frågan att utreda vidare inom kommande planering är exploaterings påverkan på miljö kvalitetsnormer för vatten och påverkan på Joreviken, som är ett Natura 2000-område.

- *Noteras.*

Programmets syfte

Programmet syftar till att pröva förutsättningarna för bostäder och förskola med fokus på att studera en lämplig anslutningsväg, placering av förskola samt gestaltning och anpassning med hänsyn till naturen och landskapet.

Motiv till bedömningen

Prövningsgrunder redovisar Länsstyrelsens synpunkter vilka ska uppfyllas för att kommande antagna planförslag inte ska riskera överprövning. Råd och synpunkter handlar om anvisningar för att planförslaget ska uppfylla lagstiftningens krav.

Prövningsgrunder enligt PBL 11 kap. 10§

Enligt 11 kap. 10 § ska Länsstyrelsen överpröva kommunens antagandebeslut av en plan eller områdesbestämmelser om dessa kan antas strida mot någon av de fem prövningsgrunderna.

Riksintresse

Avrinningen från programområdet mynnar i Joreviken vilken är Natura 2000-område och riksintresse enligt 4 kap 8 § MB. Utbyggnad får inte leda till försämrade vattenkvalitet i Joreviken. Se även synpunkter under *Miljökvalitetsnormer för vatten*.

- *En dagvattenutredning kommer att upprättas och detaljplan(er) för område i Lunnemyren ska säkerställa att dagvattenhanteringen blir långsiktigt hållbar.*

Området är beläget inom riksintresse enligt 4 kap 2 § MB. Länsstyrelsen delar er bedömning att den planerade bebyggelsen är ett led i utvecklingen av tätorten och därmed undantagen från bestämmelserna i 4 kap 1 § MB.

- *Noteras.*

Miljökvalitetsnormer (MKN) för vatten

Länsstyrelsen delar bedömningen att en dagvattenutredning behöver genomföras inom ramen för fortsatt planering. I dagvattenutredningarna behöver ni visa vilken påverkan den planerade exploateringen innebär för mottagande recipient, mottagande vattenförekomst samt mottagande Natura 2000-område.

Det faktum att tillkommande dagvatten belastar omgivningen i relation till flera olika aspekter (recipient, status/MKN, Natura 2000) innebär att dagvattenutredningen behöver belysa alla dessa delar. För att tydliggöra detta behöver utredningen visa nuvarande situation, förändringarna som den planerade exploateringen innebär (mängder och föroreningar) samt vilka åtgärder som ska vidtas för att minska belastningen och vilken effekt dessa har.

Vidare behöver utredningen relatera områdets specifika uppgifter till generella riktvärden, till exempel Göteborg eller Stockholms stads riktvärden för föroreningshalter i dagvatten. Därefter behöver en analys av den planerade exploaterings påverkan på recipienten, den ekologiska och kemiska statusen i mottagande vattenförekomst samt

möjligheten att nå beslutad miljö kvalitetsnorm samt eventuell påverkan på de värden det utpekade Natura 2000-området är avsett att värna.

Längs Ålebäcken finns flera diknings- respektive vattenavledningsföretag. Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att markavvattningsföretag behöver omprövas eller avvecklas om flödena till företags avleds eller förändras.

- *Synpunkterna noteras.*
- *Dagvattenutredning(ar) i kommande detaljplanearbete kommer att visa vilken påverkan den planerade exploateringen innebär för mottagande recipient, mottagande vattenförekomst samt mottagande Natura 2000-område, och beakta länsstyrelsens övriga synpunkter kopplade till dagvattenhanteringen.*

Hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion

Ni har identifierat ett antal utredningar som behöver utföras inom ramen för fortsatt planering och som har bäring på människors hälsa och säkerhet. Länsstyrelsen anser att ni identifierat relevanta utredningar att gå vidare med.

Utöver de utredningar ni identifierat behöver ni även bedöma bullersituationen i området enligt 2 kap 6 a § och ta ställning till om en bullerutredning enligt 4 kap 33 a § behöver genomföras.

I handlingarna saknas en beskrivning av områdets försörjning av vatten och avlopp. Detta bör ni komplettera med. Om området ska anslutas till befintliga anläggningar behöver ni även göra en bedömning av om det finns tillräckligt med kapacitet i anläggningen för att försörja tillkommande bebyggelse.

Konsekvenserna av ett skyfall, minst ett 100-års, behöver bedömas i kommande planering där också planens eventuella påverkan på området utanför planområdet behöver ingå. För mer information se Länsstyrelsens rekommendationer. (I yttrandet medföljer en länk till Länsstyrelsens dokument Fakta 2018:5 Rekommendationer för hantering av översvämning till följd av skyfall)

- *Synpunkterna noteras.*
- *Bullersituationen i området kommer i fortsatt planarbete att bedömas enligt 2 kap 6 a §, för att ta ställning till om en bullerutredning enligt 4 kap 33 a § behöver genomföras.*
- *Programhandlingen kompletteras med en beskrivning av områdets försörjning av vatten och avlopp.*
- *I kommande planarbete kommer konsekvenser av ett skyfall att*

bedömas.

Råd enligt PBL och MB

Naturmiljö

Förslaget tar god hänsyn till de naturvärden som identifierats vid naturvärdesinventeringen. Inga skyddade arter har noterats i området. För att säkerställa att den planerade exploateringen inte kommer i konflikt med artskyddsförordningen bör inventeringen sock kompletteras med en fågelinventering under vår-försommar med inriktning på rödlistade arter och arter förtecknade i fågeldirektivets bilaga 1.

Om biotopskyddsdispens söks för väganslutning över dike och en stenmur i nordöstra delen, bör ansökan innehålla förslag på åtgärder som kan kompensera skadan på biotoperna.

- *Synpunkten noteras.*

Kulturmiljö

Vid en arkeologisk utredning steg 1 inom ramen för planprogrammet så påträffades ett antal övriga kulturhistoriska lämningar. Dessa omfattas inte av skydd enligt kulturmiljölagen, men varsamhet bör visas. Ett tiotal områden bör utredas vidare genom arkeologisk utredning steg 2, för att inom detaljplaneprocessen kunna göra bästa möjliga anpassningar till kulturmiljön.

Intentionerna att i möjligaste mån inkorporera forn- och kulturlämningar i planområdet är presenterats på ett övertygande sätt i planprogrammet.

- *Synpunkten noteras.*

Trafik

I planprogrammet så förordas att anslutning till området sker via väg 917. Länsstyrelsen ställer sig bakom förordat förslag. Länsstyrelsen och Trafikverket ser positivt på anläggandet av GC-väg inom området.

- *Synpunkterna noteras.*
- *Lunnemyren förses med antingen gång- och cykelväg eller trottoar.*

Behovsbedömning

Kommunen bedömer att förslaget inte innebär betydande påverkan på miljön. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning, med reservation för resultatet av kommande dagvattenutredning. Om det i kommande detaljplanering visar sig att påverkan på Natura 2000 och miljökonsekvensnormerna för vatten är betydande kan detta ställningstagande behöva omprövas.

För kännedom bifogar Länsstyrelsen kopia av yttrande från Trafikverket.

- *Synpunkterna noteras. Ställningstagandet i undersökningen av betydande miljöpåverkan kommer att omprövas om det i den kommande detaljplan(er) visar sig att påverkan på Natura 2000 och miljökonsekvensnormerna för vatten är betydande.*

2. Lantmäteriet (2020-02-04)

Yttrande

Lantmäteriet har ingen erinran mot programmet i sin helhet.

Lantmäteriet tar tillfället i akt mot bakgrund av nya regler i Plan- och bygglagen (PBL) att påminna generellt om 5 kap. 13 § PBL: Om kommunen avser ingå exploateringsavtal ska redovisas avtalens huvudsakliga innehåll och konsekvenserna av genomförande av planen i sin helhet eller delvis, med stöd av sådant exploateringsavtal. Då det sannolikt inte föreligger färdigt exploateringsavtal vid kommande samråd eller senare i planprocessen bör ändå vid varje tillfälle redovisas konceptförslag till exploateringsavtal tillsammans med underlag för bedömning.

Lantmäteriet ger särskilt råd om genomförande/exploateringsavtalets förenlighet med 6 kap. 40–42 § PBL. Detta enligt 5 kap. 15 § 2st. och förutsatt att Lantmäteriet tidigt får uppgifter om exploateringsavtalets inriktning i angivna avseenden.

- *Synpunkterna beaktas i kommande detaljplanarbete.*

3. Bohusläns museum (2020-02-14)

Yttrande

Programområdet ligger inte inom någon uttagen kommunal kulturmiljö eller inom något riksintresse för kulturmiljövården. Bohusläns museum har granskat de åtgärder som programmet föreslår och har inget att invända mot planförslaget ur bebyggelseperspektiv.

Bohusläns museum anser mot bakgrund av den genomförda arkeologiska utredningen steg 1 att:

- fortsatta arkeologiska insatser bör utföras inom planområdet i syfte att klarlägga de nyupptäckta lämningarna.
- en fördjupad studie av de stenindustriella lämningarna bör om möjligt utföras
- hänsyn bör tas till befintligt kulturlandskap med den kulturhistoriska miljön i fortsatt planarbete om möjligt
- därutöver behöver även en arkeologisk utredning utföras inom de områden där tillfartsvägarna ska anläggas varför Länsstyrelsens samråd erfordras inför fortsatt arbete med planen och planerad exploatering.

Bohusläns museum sammanfattar sitt yttrande i att fortsatta antikvariska åtgärder krävs samt därav plansamråd med Länsstyrelsen.

- *Synpunkterna noteras.*
 - *En arkeologisk utredning steg 2 föreslås att genomföras inom ramen för det fortsatta detaljplanarbetet.*

4. Västtrafik AB (2020-02-14)

Yttrande

Västtrafik ser inga hinder för en utbyggnad av Fjällbacka i enlighet med programmet. Det finns inga planerade förändringar i kollektivtrafiken som påverkar förutsättningarna i området.

Skulle ny väganslutning från området till Dinglevägen bli aktuell bör förutsättningarna undersökas avseende lämplighet för hållplats i anslutning till den nya infartsvägen och Västtrafik vill då kontaktas angående detta.

Yttrandet sammanfattas enligt nedan:

- Kollektivtrafikstråket går utmed Dinglevägen.
- Hållplatserna Sälviksvägen samt Lersten kvarn är de som ligger närmast planområdet.
- Tillkommande bebyggelse kan utgöra ökat underlag till befintlig kollektivtrafik men det kommer inte resultera i några förändringar avseende trafikering.

- Ur ett hållbart resandeperspektiv är det viktigt att området får säkra och gena gång- och cykelvägar till området med offentlig service runt Fjällbacka skola, mot Fjällbacka centrum samt till de nämnda hållplatserna.
- Den hållplats som redovisas på en karta (figur 3) inledningsvis i programhandlingen är inte en hållplats för den allmänna kollektivtrafiken utan en skolskjutshållplats enbart tillgänglig för skolskjutsberättigade elever. Uppdatera gärna programmet med korrekt redovisning av kollektivtrafikens förutsättningar i området.

- *Synpunkterna noteras.*
- *Kommande planarbete kommer att studera var det kan inom Lunnemyren anläggas stigar, trottoarer eller gång- och cykelvägar som kopplar området till angränsande målpunkter.*
- *Kollektivtrafikens förutsättning justeras i programhandlingen.*

Kommunala nämnder, förvaltningar, bolag

5. Tekniska nämnden (2020-02-18)

Yttrande

Tekniska nämnden beslutar att det är angeläget att den närmare utformningen av kommunikationsstråken i området studeras i det vidare planarbetet men att i övrigt inte erinra mot programförslaget.

Tekniska nämndens övriga synpunkter presenteras nedan:

- Planarbetet har genomförts med medborgardialog i form av workshops hösten 2017 och våren 2018 med årskurs 4 till 5 och pedagoger på Fjällbackaskolan, Fjällbacka samhällsförening samt kommunens berörda förvaltningar, däribland Barn- och utbildningsförvaltningen. Mycket av det som framkom under workshops finns väl åskådliggjort i planhandlingarna och har legat till grund för de överväganden som gjorts under planarbetet.
- Området, eller åtminstone delar av det, har under arbetets gång visat sig utgöra ett viktigt område för friluftsliv och lek, bland annat som utflyktsområde för Fjällbacka skola. Eftersom kommunalt huvudmannaskap föreslås och förhållandevis stora naturområden skapar planen vissa förutsättningar som möjliggör att området integreras ytterligare med omkringliggande områden.
- Genom området löper överföringsledning för vatten till de södra kommundelarna, Bolsjöledningen. I nära anslutning till den anslutningsväg som behöver byggas till området finns en tryckstegringsstation. Anläggningarnas läge har beaktats i

planarbetet för denna plan samt i planarbetet för det angränsande området inom Flig 1:6.

- Genom programområdet löper ett stråk som i den fördjupade översiktsplanen utpekats som "länk i kommundäckande cykelvägnät". Planförslaget möjliggör utbyggnation av GC-väg inom planområdet som också kan införlivas i det övergripande cykelvägnätet när så blir möjligt. GC-vägar inom området föreslås i trafikutredningen utföras separerad från tillfartsvägen av trafiksäkerhetsskäl. Den närmare utformningen av stigar, GC-vägar rekreativstråk föreslås utredas närmare i detaljplanarbetet.
- Den trafikutredning som gjorts under planarbetet har tittat på olika utfartsalternativ med hänsyn till bland annat alternativa placeringar av förskolan; enbart mot Föreningsgatan, enbart mot Dinglevägen eller båda vägarna i kombination. Utredningen visar på god kapacitet i det befintliga vägnätet som idag betjänar området (allmän väg 917/Föreningsgatan fram till cirkulationsplatsen vid väg 163).

Bedömningen som presenteras i programförslaget anger att det finns både ekonomiska men även miljömässiga skäl att ansluta området via Föreningsgatan. Föreningsgatan uppfyller kapaciteten för en nyexploatering i Lunnemyren och området kan med fördel trafikförsörjas i nära anslutning Fjällbacka samhälle, befintlig skolverksamhet samt annan samhällsservice. En anslutning via Dinglevägen i öst föreslås som ett möjligt alternativ som kan utredas vidare om det i det fortsatta planarbetet framkommer att anslutningen behövs.

Planförslaget rekommenderar att placering av vägar föreslås göras noga genomtänkt för att minska landskapspåverkan. Kantstöd och murar av sten föreslås användas före L-stöd eller betongmurar.

- Inom planarbetet för detaljplan inom Flig 1:6 har Trafikverket ställt krav på ombyggnation av väg 917 vid den nya anslutningen eftersom den allmänna vägen har en långsgående skrålutning. Bara ombyggnationen av den allmänna vägen beräknas kosta uppemot 3,5 miljoner kronor.
- Fjällbacka By AB hade när planbesked lämnades en tanke på att planlägga området kring den före detta Minkfarmen som båttrailerpark. Detta ändamål har emellertid övergivits under planarbetet.
- Flera alternativa placeringar av förskola med kapacitet för upp till ungefär 100 barn har utretts. Programförslaget rekommenderar en placering av förskola intill infartsvägen till området som möjliggör souterränglösning med omedelbar anslutning till stora öppna ytor.

- För området föreslås kommunalt huvudmannaskap. Utbyggnadssättet har inte klarlagts men obeaktat utförare kommer exploatörerna att få bidra till utbyggnationen genom antingen arbete eller monetärt tillskott. Exploateringsavtal upprättas av kommunstyrelsen.

- *Synpunkterna noteras.*
- *En närmare utformningen av vägar, trottoarer/gång- och cykelstråk inom Lunnemyren studeras i kommande detaljplan(er).*

6. Barn- och utbildningsnämnden (2020-02-28)

Yttrande

Mot bakgrund av hur Planavdelningen gjort sin bedömning avseende förskolornas möjliga placeringar och trafikalternativ har Barn- och utbildningsnämnden inget att erinra till förslaget.

Barn- och utbildningsnämnden vill dock framföra vikten av att beakta behov av trafiksäkra gång- och cykelvägar till och från förskola och skola samt trafiksäker av- och påstigning för skolskjuts.

- *Synpunkterna noteras.*
- *Detaljplan för en förskola i Lunnemyren ska innefatta trafiksäkra gång- och cykelvägar till och från förskolan samt trafiksäker av- och påstigning för skolskjuts.*

7. Omsorgsförvaltningen (2020-01-22)

Yttrande

Omsorgsförvaltningen framför vikten av att beakta tillgängligheten för funktionshindrade vid eventuell byggnation.

En barnkonsekvensanalys i enlighet med barnkonventionen rekommenderas inom ramen för planarbetet.

- *Synpunkterna noteras.*
- *Tillgänglighet enligt Boverkets byggregler bevakas vid bygglovsprövningen.*

8. Rambo AB (2020-02-06)

Yttrande

Rambo AB föreskriver att framkomligheten gällande vägar och värdmöjligheter förbereds i detaljplanen enligt gällande avfallsföreskrifter för Tanums kommun. Anvisning för transportvägar bifogas. Detta för att kunna erbjuda utsortering av förpackningar, tidningar och glas, så kallad Hemsortering i fyrfackskärl.

Så som naturen ser ut i Tanums kommun bör man också tänka på när det blir lutning på väg att hämtställe av kärl/gemensamma kärl förbereds plats på annan plats ifall sopbil inte kommer upp för branta/isiga backar.

Detta gäller även för nybyggnation av förskola.

Arbetsmiljö står i fokus i det nya insamlingssystemet, och stort fokus på att kärl/kärlskåp ska vara placerade i anslutning till sopbilens uppställningsplats. I och med Regeringens mål att senast 2025 kunna tillgodose fastighetsnära insamling för att bli av med förpackningar, tidningar och glas.

- *Synpunkterna beaktas i kommande detaljplanearbete.*

El, tele

9. Ellevio AB (2020-02-02)

Yttrande

Ellevio meddelar att planområdet innehar befintliga jordkabelledningar för hög- och lågspänning 10 och 0,4kV samt en transformatorstation. Karta bifogas yttrandet. U-område önskas upprättas enligt karta för högspänningsledningen och E-område för den befintliga transformatorstationen.

Behöver befintliga ledningar flyttas eller ändras tillfälligt ska den som begär ombyggnad eller ändring stå för dessa kostnader.

Alla schaktningsarbeten för områdets elförsörjning inom planområdet bekostas av exploitören.

Ellevio AB vill bli kontaktade i god tid av exploitören för eventuell samordning och samförläggning i området. I övrigt har Ellevio inget att erinra mot upprättat programförslag.

- *Synpunkterna beaktas i det fortsatta detaljplanarbetet.*

10. Skanova AB (2020-02-17)

Yttrande

Skanova AB vill meddela att det inte finns något att invända mot programförslaget.

En lägeskarta bifogas yttrande där bolagets anläggningar inom och intill programområdet har markerats. För eventuell diskussion om flytt av kablar går det bra att återkomma till Skanova AB.

Eventuell undanflyttning av Skanovas anläggningar bekostas av fastighetsägare/exploatör.

- *Synpunkterna noteras.*

Sakägare

11. Skeppstad Samfällighetsförening (2020-02-13)

Yttrande

Hur östra Fjällbacka utvecklas är betydelsefullt för Skeppstads Samfällighetsförening eftersom det utgör en länk till Fjällbacka för gående och cyklister i Skeppstad. Föreningen kan från programhandlingen utläsa att hänsyn tas till höjdskillnaderna och framför att byggnaderna måste anpassas till den rådande bebyggelsen.

Nedan sammanfattas föreningens synpunkter:

- Föreningen deltar gärna tidigt i planprocessen för att framföra synpunkter innan beslut är tagna.
- Den tillkommande anslutningsvägen är belägen över eller i anslutning Skeppstad Samfällighets avloppsledning med pumpstation och kommer att påverka framtida underhåll på ledningen. Hänsyn till detta förutsätts i projekteringen. Parallellt finns även kommunens huvudvattenledning som även Samfällighetsföreningen ansluter till.
- Föreningen ser positivt på att gångstråken i området ska ses över för att prioritera den yttre miljön och rekreativiteterna. Många som bor i Fjällbacka motionerar genom Samfällighetsföreningens område. Stigarna som ansluter Skeppstad Samfällighetsföreningens vägar bör uppgraderas till en högre standard.
- Föreningen förutsätter att tillgängligheten blir bättre till Fjällbacka under och efter utbyggnaden av Lunnemyren.
- I programhandlingen noterade föreningen att man i en översiktsplan antagen 2017 skissar på en gång- och cykelväg genom samfällighetsföreningens område och som skall ansluta till vägen mot Hamburgsund. Föreningen menar att de inte var informerade om detta varför vi inte kan lämna ett besked i den

frågan. Ett beslut i föreningen om detta måste tas på ett årsmöte.

- *Synpunkterna noteras.*
- *Kommande detaljplanearbete kommer att titta närmare på berörda ledningar inom och i anslutning till området vid projektering.*
- *Under ett kommande detaljplanearbete kommer det att finnas tillfällen att lämna in synpunkter på förslaget, innan besluten fattas. Sådana tillfällen kommer att finnas under samråd och vid granskning Underrättelse och planhandlingar sänds till berörda myndigheter och sakägare för samråd och vid granskningen. Planen annonseras i tidning och kommunens hemsida, samt ställs ut på bland annat kommunhuset.*
- *Programmet redovisar ett kommuntäckande gång- och cykelstråk enligt Tanums kommuns översiktsplan antagen 2017. Programförslaget föreslår i enlighet med översiktsplanen utbyggnation av gång- och cykelväg/trottoar som kan införlivas i det kommuntäckande gång- och cykelvägnätet. Kommande detaljplan(er) för Lunnemyren upprättas för ett avgränsat planområde och kommer att möjliggöra utbyggnad av gång- och cykelvägar inom detta område*

Övriga

12. Fjällbacka Samhällsförening (2020-02-13)

Yttrande

Fjällbacka samhällsförenings yttrande avhandlar främst de tre frågeställningarna som programmet studerar. Synpunkter på dessa sammanfattas nedan.

Lämpliga vägar till området

- Programmet valda alternativ av lämplig anslutningsväg bejakas, det vill säga endast från Föreningsgatan. Denna väganlutning utnyttjar till delar befintlig skogsväg och möjlighet att utnyttja skogsvägens fortsatta sträckning för anslutning också till Dinglevägen bör beaktas. Vägsträckan kan utgöra enbart gång- och dubbelriktad lättare fordonstrafik.
- Programmet redovisar förslag till gång- och cykelstråk i anslutning till Lunnemyren, mellan Skonettervägen/Skeppstad och Fridhemsvägen. En gång- och cykelväg mellan Skeppstad och Fjällbacka förbättrar avsevärt tillgängligheten till Fjällbackas service- och nöjesfaciliteter för boende i Skeppstad. Denna typ av förbindelse bör beaktas och realiseras parallellt och senast med projektet Lunnemyren.
- Alternativ gång- och cykelväg kan vara via en skogsstig mellan Skeppstadsvägens västra del och Löparvägen som är kortare och

med färre vattenstråk. Kostnaden för att anlägga gång- och cykelväg här borde bli både lägre och kunna genomföras tidigare än den sträckning som föreslås i den fördjupade översiktsplanen.

- *Synpunkterna noteras.*
- *En anslutning mot Dinglevägen kan bli aktuell om det under kommande detaljplanearbete visar sig att behovet finns.*
- *Programmet redovisar ett kommuntäckande gång- och cykelstråk enligt Tanums kommuns översiktsplan antagen 2017. Programförslaget föreslår i enlighet med översiktsplanen utbyggnation av gång- och cykelväg/trottoar som kan införlivas i det kommuntäckande gång- och cykelvägnätet. Kommande detaljplan(er) för Lunnemyren upprättas för ett avgränsat planområde och kommer att möjliggöra utbyggnad av gång- och cykelvägar inom detta område.*

Placering av förskola

- Uppförande av förskola i Fjällbacka är både mycket angeläget och brådskande. Nuvarande förskola i tre olika lokaler är inte tillfyllest varken kapacitets- eller verksamhetsmässigt och begränsar Fjällbacka skolas verksamhet påtagligt.
- Programmet föreslår att en förskola uppförs cirka 350 meter sydost om befintlig grundskola.
- Ett nytt alternativ för placering presenterades på samrådsmötet den 29 februari 2020 nordost om skolan vid Thoréns Maskin AB (inom fastigheten *Fjällbacka 176:124*). Fjällbacka Samhällsförening som för Fjällbackabornas talan hemställer om att Tanums kommun skyndsamt påbörjar planering för uppförande av en förskola i Fjällbacka på motsvarande sätt som skett i Hamburgsund och Grebbestad. Uppförande av en ”barackförskola” är endast en tillfällig nödlösning.
- Vid uppförandet av en permanent förskola ska kapaciteten ta hänsyn till utbyggnaden av Lunnemyrområdet.
- I sitt yttrande framställer Fjällbacka Samhällsförening en jämförelse avseende på programförslaget och Thoréns Verkstad AB och förordar att förskolan uppförs på Thoréns Verkstad AB. Främst av skälen tidsförhållanden, närhet mellan förskola och grundskola samt kostnader.

- *Synpunkterna noteras.*
- *Detta program har utrett möjliga placeringar för förskolan inom Lunnemyren, där de utpekade alternativen för lämplig placering av förskolan i medborgardialogen har utvärderats. Huruvida Tanums kommun går vidare med frågan om placering av en ny förskola i Fjällbacka hanteras inte inom ramen för detta program.*

Synpunkten har skickats för kännedom till tekniska nämnden som ansvarar för försörjning av skollokaler.

Om det nuvarande behovet av förskoleplatser tillgodoses på en annan plats än inom Lunnemyren är det ändå lämpligt att inom Lunnemyren ge utrymme för förskola för att säkerställa att det finns beredskap för fler förskoleplatser om behovet uppstår i framtiden.

Hänsyn till naturen och landskapet

Fjällbacka Samhällsförening bejaktar intentionen att stor hänsyn tas till att bevara landskapets karaktär och friluftsmöjligheter. Både skolan och planerad förskola ska även efter att projektet Lunnemyren är genomfört kunna nyttja området för friluftsverksamhet.

- *Synpunkterna noteras.
Utformningen av Lunnemyren har tagit hänsyn till de kvalitéer som identifierades i dialogen med pedagoger och elever från Fjällbackaskolan samt Fjällbacka samhällsförening.*

13. Hamburgsunds Samhällsförening (2020-01-16)

Yttrande

Hamburgsunds Samhällsföreningen är vilande.

- *Noteras.*

14. Trafikverket (2020-02-14)

Yttrande

En trafikutredning har gjorts för planprogrammet i syfte om att utreda två möjliga anslutningsvägar, via väg 163 och via väg 917.

Trafikverket noterar utredningens resultat och att planprogrammet förordar att gå vidare med alternativ 4, endast anslutning till väg 917. Nödvändiga åtgärder för anslutningen till väg 917 är projekterade och hanteras inom detaljplanen Flig 1:6.

Trafikverket ser positivt på att kommunen avser anlägga gång- och cykelväg inom området. Om önskemål och behov av gång- och cykelväg längs väg 163 uppstår behöver kommunen prioritera och spela in behovet till cykelplanen inom i den regionala

infrastrukturplanen. Kommunen kan även bygga en egen gång- och cykelväg, den ska då anläggas utanför vägområdet.

En översiktlig geoteknisk utredning har gjorts för programområdet. Resultatet noteras av Trafikverket, en mer detaljerad geoteknisk utredning bör inkludera eventuell påverkan på statlig väganläggning.

Trafikverket och Tanums kommun har under de senaste åren fört en dialog kring väghållaransvar, där ett förslag finns om att Tanums kommun ansöker om att bli väghållare och att ansvaret för ett antal vägar förs över från Trafikverket till kommunen. Väg 917 är en av dessa vägar.

- *Synpunkterna noteras.*
- *Programområdet förses med antingen gång- och cykelväg eller trottoar.*

SAMMANFATTNING

Programförslaget anses vara väl genomarbetat. Med sin variation av bebyggelse innebär förslaget ett positivt tillskott av bostäder, förskola och samhällsservice i Fjällbacka tätort. Medborgardialogen är väl bearbetad och ligger till grund för de överväganden som har gjorts i programmet.

Nedan följer en sammanfattning av de inkomna yttrandena, delat in i *natur och anpassning, förskolan, trafik* (i linje med programmets syfte) samt *utredningar* och *övrigt*.

Dessa utgör även riktlinjer för det fortsatta detaljplanearbetet.

Natur och anpassning

- *Av yttrandena framgår att förslaget tar god hänsyn till de identifierade natur- och kulturvärden samt landskapet. Stor hänsyn tas till att bevara landskapets karaktär och friluftsmöjligheter, med bland annat gestaltungsprinciper. Det är på ett övertygande sätt presenterat hur forn- och kulturlämningar inkorporeras i planområdet i möjligaste mån. Fortsatt hänsyn till dessa bör tas i kommande detaljplan(er). (Länsstyrelsen, med flera)*

Förskolan

- *Fjällbacka samhällsförening för fram att förskolan uppförs på den delen av Fjällbacka 176:124 (nordost om programområdet) där Thoréns Maskiner AB bedrev verksamhet.*

Av de yttranden som framförts i övrigt har de inga synpunkter på den föreslagna lämpliga placeringen av förskolan inom Lunnemyren.

Trafik

- *Länsstyrelsen delar kommunens bedömning om att väganslutningen via Föreningsgatan (väg 917), det vill säga alternativ 4 i trafikutredningen, är den mest lämpliga. Länsstyrelsen ställer sig bakom förordat förslag.*
- *I det fall biotopsskyddsdispens söks för väganslutning över dike och en stenmur i den nordöstra delen, bör ansökan innehålla förslag på åtgärder som kan kompensera skadan på biotoperna. (Länsstyrelsen)*
- *Om önskemål och behov av gång- och cykelväg längs väg 163 uppstår behöver kommunen prioritera och spela in behovet till cykelplanen inom i den regionala infrastrukturplanen. Kommunen kan även bygga en egen gång- och cykelväg, den ska då anläggas utanför vägområdet. (Trafikverket)*
- *Det är angeläget att en närmare utformning av kommunikationsstråken studeras i det vidare planarbetet. (Tekniska nämnden)*
- *Behovet av trafiksäkra gång- och cykelvägar till och från förskola samt trafiksäker av- och påstigning för skolskjuts behöver beaktas. (Barn- och utbildningsnämnden)*
- *Framkomlighet med sopbil enligt gällande avfallsföreskrifter för Tanums kommun belyses. Även lutning på väg vid hämtställe bör beaktas. Detta gäller även för nybyggnation av förskola. (Rambo AB)*
- *Möjlighet att utnyttja det föreslagna anslutningsvägens (mot Föreningsgatan) fortsatta sträckning för anslutning också till Dinglevägen bör beaktas. Vägsträckan kan utgöra enbart gång- och cykelväg till enkel- eller dubbelriktad lättare fordonstrafik. (Fjällbacka Samhällsförening)*
- *Skulle ny väganslutning från området till Dinglevägen bli aktuell bör förutsättningarna undersökas avseende lämplighet för hållplats i anslutning till den nya infartsvägen. (Västtrafik)*
- *Hänsyn behöver tas till befintliga ledningar och pumpstation vid projektering av vägar.*
- *Det anses positivt att förse området med gång- och cykelvägar.*

Utredningar

Länsstyrelsen anser att kommunen har identifierat relevanta utredningar att gå vidare med.

- *Dagvatten:
Exploateringens påverkan på miljökvalitetsnormer för vatten och påverkan på Joreviken, som är ett Natura 2000-område och riksintresse enligt 4 kapitel 8 § MB. Det vill säga, dagvattenutredningen behöver visa vilken påverkan den planerade exploateringen innebär för mottagande recipient, mottagande vattenförekomst samt mottagande Natur 2000-område. (Länsstyrelsen)*
- *Buller:
Bullersituationen i området behöver bedömas enligt 2 kap 6 a § och ställning tas till om en bullerutredning enligt 4 kap 33 a § behöver genomföras. (Länsstyrelsen)*
- *Konsekvenser av skyfall:
Minst ett 100 års-regn behöver bedömas i kommande planering, där också planens eventuella påverkan på området utanför planområdet ingår. (Länsstyrelsen)*
- *Natur:
För att säkerställa att den planerade exploateringen inte kommer i konflikt med artskyddsförordningen bör naturvärdesinventeringen kompletteras med en fågelinventering med inriktning på rödlistade arter och arter förtecknade i fågeldirektivets bilaga 1. (Länsstyrelsen)*
- *Arkeologi:
En arkeologisk utredning steg 2 bör utföras enligt resultaten i arkeologisk utredning steg 1. (Länsstyrelsen och Bohusläns museum)*
- *Geoteknik:
En mer detaljerad geoteknisk utredning bör inkludera eventuellt påverkan på statlig väganläggning. (Trafikverket)*

Övrigt

- *Undersökning av betydande miljöpåverkan:
Ställningstagande om att programförslaget inte innebär betydande påverkan på miljön kan behöva omprövas, om det i kommande detaljplanering visar sig att påverkan på Natura 2000 och miljökonsekvensnormerna för vatten är betydande. (Länsstyrelsen)*
- *Den planerade bebyggelsen är ett led i utvecklingen av tätorten och därmed undantagen från bestämmelserna i 4 kap 1 § MB. (Länsstyrelsen)*

TANUMS
KOMMUN

Datum: 2020-04-09

Dnr: PLAN.2017.1385

- *Längs Ålebäcken finns flera diknings- respektive vattenavledningsföretag. Markavvattning behöver omprövas eller avvecklas om flödena till företaget avleds eller förändras. (Länsstyrelsen)*
- *Hänsyn behöver tas till nya regler i Plan- och bygglagen avseende exploateringsavtal. (Lantmäteriet)*
- *Exploateringsavtal kommer att upprättas av kommunstyrelsen. (Tekniska nämnden)*
- *Inom området finns befintliga jordkabelledningar för hög- och lågspänning, samt en transformatorstation: ombyggnad, ändring och allt schaktningsarbete bekostas av exploitören. (Ellevio AB)*
- *Eventuell undanflyttning av Skanova AB:s anläggningar inom området med hänsyn till kommande planarbete bekostas av exploitören.*

FORTSATT ARBETE

Inför antagandet har programförslaget kompletterats i följande med anledning av synpunkter inkomna under programsamrådet:

Programhandlingen kompletterats med avseende på följande:

- Tillägg av information: Joreviken är ett riksintresse enligt 4 kap 8 § MB
- Beskrivning av områdets försörjning av dagvatten samt dricksvatten och spillvatten
- Justerad redovisning av kollektivtrafikens förutsättningar i området (Figur 3)

Tanumshede 2020-04-09

Miljö- och byggnadsförvaltningen
Plan- och kartavdelningen

Helalia Zamir
Planeringsarkitekt